

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Quæstiones circa amissa vel combusta vel subrepta Privilegiorum
instrumenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

tum respiciunt; & recitatio Divini Officii ad illum cul-
tum maximè spectat.

QUÆSTIO IV.

*An Exemptio concludi possit ex eo, quod à Diœcesa-
no Censuris plecti non possit?*

Resp. Non, si agatur de Exemptione totali; id ita declarat. *C. 10. de Privil. in VI.* secus, si de partiali sermo-
nit, ex quo enim quis nequit Censuris ferri ab Ordina-
rio, in illo ab ejus Jurisdictione exemptus est.

QUÆSTIO V.

*Quam Exemptionem denotent ha' voces, multa liber-
tate donantur, libera sit Ecclesia, gaudet libertate,
potiatur libertate Ecclesia Römana, An solam Immuni-
tatem à Juribus Temporalibus, an etiam Exemptionem
à Juribus Spiritualibus, qualia Jura corrigendi, visitan-
di, ordinandi, administrandi catena Sacra menta?*

Resp. Allate locutiones significant tantum Exemptionem
nem à Juribus Temporalibus, quæ, cum Servitutes cen-
seantur, meritò fit, ut Exemptio ab his Juribus, Libertas
vocetur, Jura autem Spiritualia dicinon possunt Servitu-
tes, cum proximè respiciant Anima marum Salutem, ac
condicant ad fideli Deo obsequium exhibendum, cui
servire regnare est: has autem locutiones videre est
in. *C. 7. de Privil. C. 10. de Privil. in VI.*

QUÆSTIO VI.

*An denotet plena Exemptio hæc locutione, liber ab
omni Consuetudine Episcopali?*

Resp. Non, sed denotatur tantum Immunitas à Juribus
Temporalibus Episcopo solvendis, quæ vocabantur
Consuetudines, quia à Consuetudine pendebant:
hujus rei argumentum habes in *C. 16. de Sim.* in eo
dicitur de jure, quod pro Christmate exigebatur, illud
appellatum esse Consuetudinem: addit, quod Jura Episcopalia
Spiritualia, non possunt propriè vocari Consue-
tudines, quia à Consuetudine non sunt introducta,
nec ab ea omnino pendent, sed vel Jure Divino insti-
tuta, vel Jure Ecclesiastico Communi.

QUÆSTIO VII.

*Inferri-ne potest plena Exemptio; ex hac locutione; Ec-
clesia Exempta ab omni onere Jurisdictionis Pontificalis?*

Resp. Non, quia hæc Jurisdictione propriè non sumitur
pro Imperio Episcopali in alium; cum nullus sit Exemptus,
qui liber sit ab Imperio Episcopali, ut enim supra
observatum, nullus eximitur à Jurisdictione sui Episco-
pi, qui subjiciatur Jurisdictioni alterius Episcopi,
vel Metropolitani, vel Primatis, vel Papæ, nisi enim
quo modo vocentur sunt Episcopi, sicut & illi, qui
id nominis retinent; hæc ergo locutione denotatur
tantum Exemptio ab omni Jure Episcopali Tempora-
li, quod ideo vocatur onus Jurisdictionis Pontificalis,
quia jus onerorum est debitum ratione predictæ Ju-
risdictionis.

QUÆSTIO VIII.

*Quæ Exemptio significatur hæc locutione, ut nullus
Episcopus Clericum vel Monachum talis Ecclesia vel
Monasterii synodare nequeat? Habetur in C. 21. De
Privil.*

Resp. Hæc locutione eximitur, quia à Correctione in
Synodo facienda solvit, illi enim, qui in Synodo cor-
tigebantur synodari dicebantur, ut nunc qui in Capi-
tulo corrigantur, capitulari (étre Chapitres) dicuntur.

QUÆSTIO IX.

*An Exemptio à Lege Diœcesana, de quâ in Tract. de
Vicario Generali, importet Immunitatem ab omni Jure
Episcopali Temporali?*

Resp. Ita, si excipias jus emenda; quod ad Legem Ju-
risdictionis spectat. *C. 18. de Off. Judic. Ordinar.*

QUÆSTIO X.

*Quid significant hæc Verba, circa Clericos vel Mo-
nachos Exemptos, illos ad jus Professionis non teneri, qui
libertati contrarium, respiciunt-ne Exemptionem Spir-
itualem, an Temporam?*

Resp. Ad Temporam spectare videntur: horum
enim sensus est, ni fallor, illos esse Exemptos ab agnos-
cendo Episcopo tanquam Domino, seu potius Admi-
nistratore rerum, quas possident, & à solvendis Juribus
debitis ratione hujus Dominii.

Tom. I.

*Quæstiones circa amissa vel combusa vel subreptæ
Privilegiorum Instrumenta.*

QUÆSTIO I.

*Prælati afferentibus amissæ Privilegia, fidesne adhi-
benda, si assertione fide dignam non ostenderint?*

Resp. Afferenti perdidisse Privilegii Instrumentum &
assertionem non probanti, non magis credendum, quam
illi, qui se jactat habere Privilegium & non ostendit;
interquæ profert rem probationis indigentem; unde
hæc Decisio stabilitur iisdem Textibus, quibus suprà
monstratum est, illos, qui se afferunt Privilegio munis-
tos, illud ostendere teneri. *C. 7. de Privil. in VI. C. 1.*
de Elect. EXTRAVAG. COMMUN.

QUÆSTIO II.

*Quomodo probanda Instrumenti Privilegium Conti-
nentis amissio?*

Resp. Si de Privilegio à Sancta Sede concesso agatur;
ante omnia exponenda est Sunimo Pontifici hæc amissio,
ut delegeat aliquem, qui probationes ipsius nomi-
ne recipiat, & coram Delegato producenti Testes, qui
jurati deponant, quidquid circæ illud Privilegium sciunt;
Delegatus autem curabit, ut Depositiones fideliter scrip-
tis excipiantur, quo peracto, si quæ sit Pars Adversa,
qua neget, illum extitisse Privilegium, producit Testes,
quibus destruat aliorum Depositiones. *C. 12. de Privil.*
Deponentes pro Privilegio, allegare possunt facta, quæ
probent in eō contenta, quale est Papam ad oculum ad-
mississe Excommunicatum ab Episcopo, à cuius Jurisdictio-
ne afferunt illum fuisse Exemptum, et si justa esset Ex-
communicationis causa, & de Excommunicatione, nec
non & de causâ conscius esset. *ibid.* ita Jure Comuni.

Jure verò Gallico amissio Privilegii eodem modo
probanda est, ac amissio Regestorum Baptisma-
tum, Sepulturarum, & Matrimoniorum. *TIT. XX.*
art. 14. Ordin. Reg. 1667. Regestorum autem jactu-
ra probatur & Titulis, & Testibus; eoque casu inter
Titulos collocantur Chartæ domesticæ Parentum
Defunctorum, in quibus notarunt Filiortium ortum,
Baptismum, Matrimonium, Sepulturam. Pars Adver-
sa admittitur ad probandum contrarium, &, si Reipu-
blica interficit, auditur Procurator Regius. Inter Casus
autem, quibus audiendus est, collocantur illi, in quibus
agitur de qualitatibus ad Beneficia requisitis, de Re-
ceptione, Juramento, & Installatione ad Munera Offi-
ciaque; cum ergo Privilegium amissum respicere pos-
sit qualitates ad Beneficia requisitas, aliaque Bonum
Publicum spectantia, accidere potest, ut in probatio-
ne amissionis Privilegii vocandus & audiendus sit Pro-
curator Regius.

Si de Privilegio Temporali ageretur, Inquisitio fa-
cienda eset ab eo, qui à Rege, à quo illud emanat-
set, committeretur.

QUÆSTIO III.

Qualiter Innovandum sit depeditum Privilegium?

Resp. Post Inquisitionem factam à Deputato circæ
Privilegii jacturam, & ea, quæ in illo Continebantur,
si constet de depedito Privilegio & de contentis in eo,
Inquisitor subjungit Inquisitioni judicium, declaratque,
jacturam Privilegii satis probatam esse, atque ostendam,
hæc & alia in eo expressa fuisse, si id faciendi
facultas sibi data fuerit: alioquin Delegans, sive Papa,
sive Rex hanc facit Declarationem, vel novum Privile-
gium veteri simile concedit. *C. 12. de Privil. Formul.*
MARCLEI L. 1. 33. & BIGNONIUS in illam.

*Quæstiones de Exemptionibus abrogatis per Cano-
nes Jus Commune continenties.*

Restringimus has Quæstiones ad Exemptiones
abrogatas à Canone Generali, quia Abrogationes
factæ vel Prescriptione, vel Consuetudine, vel
Canone Particulari, vix sciri possunt in Locis, ubi
factæ non sunt, ceteræ verò facillimæ cognitu sunt.

Quæ circa prædictas Exemptiones quari possint,
huc reduunt: An extent? Quotuplex earum ge-
nus? Cur abrogata? An abrogatio subsistat? An
non abrogatae approbatæ sunt?

1

QUÆST.